

Kakashwan Atuq

El zorro con el gallo

Quechua de Huamalíes – Dos de Mayo,
Huánuco

Asociación Cristiana JAWCA
Pasaje San Mateo, Lote 05, La Esperanza — Amarilis
Huánuco — Perú — 2018

Ilustrador: Jhonel Rosales Córdova

Kay wilapaqa manami Perupitasu kaykan, sinöqa Europapitami. Saymi kay wilapaqa Quechua wilapanösu kaykan. Quechua wilapachöqa atuq imaypis manami gänansu. Kay wilapachömi isanqa perdinanpa trukana atuq gänan. Imano kaptinpis kay wilapa alimi kaykan yachakunansipaq.

Juk runapashi kuyaylapaq jatunkaray wera shaqsha kakashnin karqan. Say kakashshi wayi waqtalancho imaypis cantar ichiraq. Saycho cantar ajayarkurshi juk junaq yarpachakurqan: —Kaylacho waran waran cantayta ajayäkushkänami —nir.

Sayno yarpachakurkurshi wayinpita mas wakläman aywashqancho tarirqan juk jatun jachata. Sayshi nirqan: —Kananqa

kay jachaman wisäshaq saycho waräwa cantaykamunäpaq.

Sayshi say jachaman wisarkur waräwa cantaykarqan. Saycho cantaykaptinshi juk atuq jacha chakinpa yurirkamurqan.

Sayshi atuqqa kakashta rikaykur nirqan: —¡Wanush diyash, tayta kakash! Qamqa lapan kakashpitapis mas kuyaylapaqaq-chaq cantanki. ¡Sayno cantaptiki wakin kakashkunaqa imaraq chikipäshunki! Say jachacho cantarpis kuyaylapaqmi cantanki. Jachapita pampaman urarkamur cantarqa mas kuyaylapaqmi cantaykunkiman.

Sayno alabaptinshi upa aywash kakashqa “rasunpaypachir kuyaylapaq cantaykä” nir pampaman pajarpurqan. Pampachöpis sapsapyarkur waräwaraqshi atuqqa nawpacho cantarqan. Sayno cantaptinshi atuqqa nirqan: —Qamqa lapan kakashpitapis mas kuyaylapaqmi

cantanki. Kananqa mä, jukaq nawikita qepishtarkur cantarkuy.

Atuq sayno niptinshi jukaq nawinta qepishtarkur kakash cantarqan. Sayno cantaptinshi atuqqa kushikushpan chupanpis waskaypa waskar tushurqan. Nirkurshi kakashta nirqan: —Kuyaylapaq cantaptikimi fiyupa kushikur tushushkä. Kananqa mas tushurkunäpaq ishkan nawikita qepishtarkurraq yapay cantarkuy, papä.

Sayno niptinshi ishkan nawinta qepish-takurkur kakashqa älanta sapsapyarkur kushish cantarqan. Sayno cantaykaqtashi atuqqa kunkapita amukurkurqan. Nirkurnashi kakashta patpatyaykaqta apakurqan.

<p>Yachasikuy: Pipis alabashushpayki imatapis rurasiyta munashuptikiqa ama lutalaqa ruraysu.</p>
--